

Medaile profesora Libenského pro Milana Šamánka

Od roku 2005 uděluje výbor České kardiologické společnosti výroční cenu – Medaili profesora Libenského, prvního předsedy ČKS. Založení této tradice mělo za cíl připomenout kardiologům, ale také naší veřejnosti, významné osobnosti naší kardiologie. Pro laureáty tohoto ocenění je pak medaile výrazem naší úcty a poděkování za celoživotní práci, ale také oddanost oboru.

Poprvé byla tato cena udělena v roce 2005, vyznamenaným byl profesor Jiří Widimský senior. V roce 2006 jsme se sešli v Poděbradech v rytířském sále zámku podruhé a medaile byla udělena profesorovi Milanu Šamánkovi, nestoru české pediatrické kardiologie. Připomenu, že Milan Šamánek se narodil před 75 lety (9. 5. 1931), promoval v roce 1955, od roku 1956 pracoval na II. dětské klinice pod vedením profesora Houštěka. Kromě práce na klinice absolvoval studijní pobyt v Ústavu chorob krevního oběhu, kde měl možnost spolupracovat s řadou později světových kardiologů, např. Ganzem, Zemplenyiem, Hamrem, Henclem, Widimským, Pišou a Zajícem. V letech 1964–1965 pracoval ve výzkumu na Pensylvánské univerzitě ve Philadelphii, věnoval se zde také studiu psychologie řízení. Po návratu pak v roce 1969 obhájil habilitaci a doktorát věd, na jmenování profesorem si však musel počkat 18 roků(!), přestože v té době již mnoho let získávalo světový věhlas Dětské kardiocentrum, které založil v roce 1977 a vedl ho až do roku 1993. Přestože začínal s dvaceti pěti lůžky, vytvořil pracoviště mimořádných kvalit, protože se mu podařilo soustředit na jedno místo tým lékařů různých specializací – kardiologie, rentgenologie, kardiochirurgie, které všechny spojovalo nadšení a oddanost práci a nemocným. Začali se starat o děti s vrozenými srdečními vadami komplexním způsobem a přitom na toto centrum „napojil“ pediatrie a dětské kardiologie z celé republiky. Terénní lékaře naučil, aby novorozence a malé děti posílali do centra včas, tak aby bylo možné ve správnou dobu rozhodnout další léčebný postup – někdy urgentní, jindy odložený. Již v prvních letech dokázali významným způsobem snížit úmrtnost dětí se srdečním onemocněním. Milanovi jistě již v té době pomáhalo jeho ohromné charisma – uměl kolem sebe vždy vytvořit tvůrčí atmosféru a ze spolupracovníků si dělal životní přátele. Kardiocentrum se stalo školicím místem pro mnoho českých pediatriů, což vedlo k vytvoření samostatného oboru s atestací – dětské kardiologie. Po zvládnutí péče o vrozené srdeční vady pak přišel další významný posun v péči o české děti – profesor Šamánek přenesl prevenci aterosklerózy k dětským kardiologům. Kromě mnoha dalších aktivit založil tradici jejich setkání právě v Poděbradech. V lednu 2007 je to již 20. setkání a všichni, kteří se zde setkávají, prožívají vždy milé dny v blízkosti „Velkého“ Milana. Tento rok je ovšem

také rokem 30. výročí založení Dětského kardiocentra v Motole a vzhledem k tomu, že se tak stalo 17. května, oslavíme toto významné výročí na sjezdu kardiologů v Brně (13. 5.–16. 5. 2007).

Ocenění Medailí profesora Libenského je symbolický dík za vše, co Milan Šamánek pro českou kardiologii, pediatrickou kardiologii a pro všechny děti s vrozenými srdečními vadami vytvořil. Slavnostního aktu předání medaile (7. 6. 2006) se účastnili členové rodiny, starosta města Poděbrady Ing. Ostránský, majitel Lázní Poděbrady Ing.

Jubilant s dcerou a synem

Odehnal, ředitel Lázní Poděbrady Ing. Peterka, primář MUDr. Ivan Karel a přátelé z dětského Kardiocentra v nemocnici v Motole. Všichni jsme byli šťastni, že Milan Šamánek mohl být s námi – kdo by si myslel, že volím příliš silná slova, tomu doporučuji, aby si přečetl článek v Kapitolách z kardiologie (2003;5/2/, str. 78–80). Sešli jsme se s mimořádnou osobností, která říká: ... „Povolání lékaře je úžasné. Nic jiného bych dělat nechtěl. Po celý život jsem byl optimista a snažil jsem se dívat dopředu, proto se dívám dopředu i nyní. To, co prožíváme, jsou přechodná období, lékařovo poslání však zůstane“.

Milane, díky za všechny děti, které prošly Tvým Kardiocentrem, i za Tvé žáky – Libenského medaile je ve správných rukou!

*Michael Aschermann,
předseda České kardiologické společnosti*